



KREATYWNIE I KRYTYCZNIE

spotkanie nauczycieli humanistów

Łódź, 18 marca 2023r.



SYNERGIA DLA LEPSZEJ EDUKACJI

ROZWIJANIE KREATYWNOSCI I KOMPETENCJI WIELOKULTUROWYCH

dr Dorota M. Jankowska

dr Aleksandra Gajda

Zakład Psychopedagogiki Kreatywności

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

Kreatywność to...

nieszablonowe myślenie

wyobraźnia twórcza

autokreacja

motywacja wewnętrzna

otwartość

ciekawość poznawcza

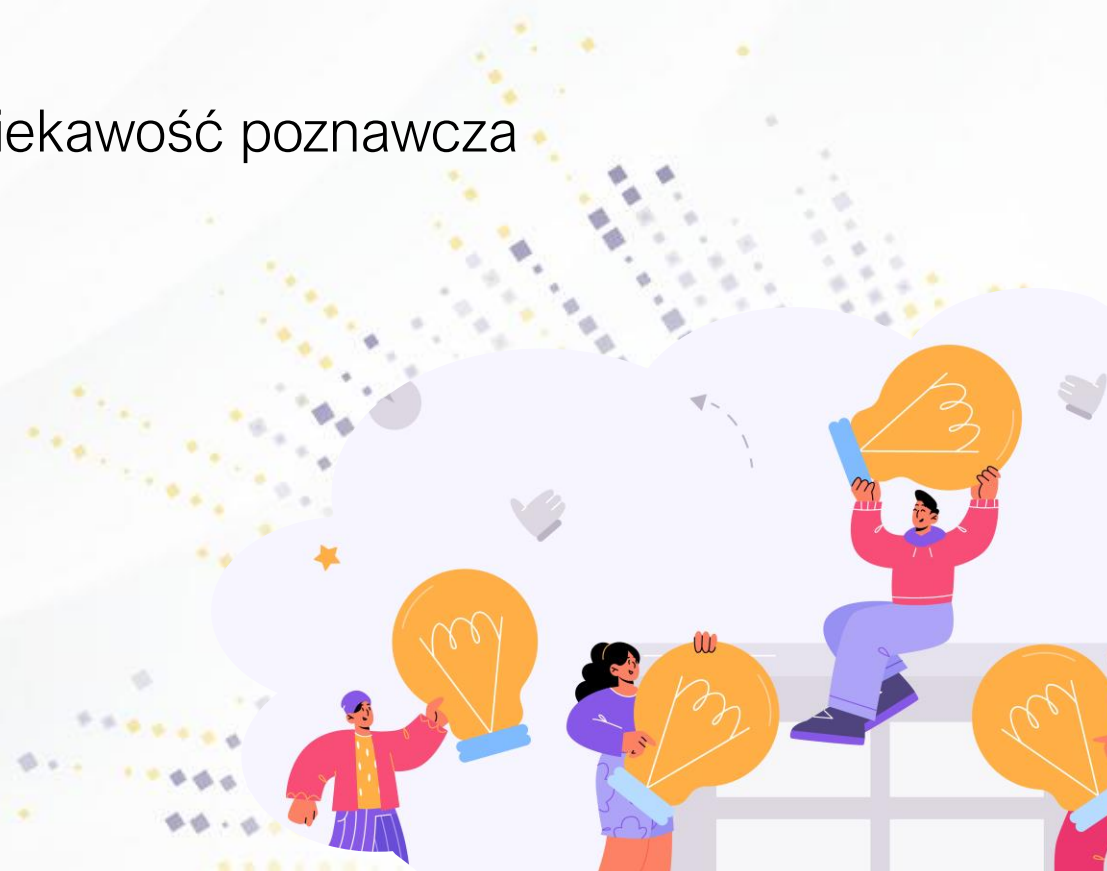
myślenie pytajne

niezależność

generatywność

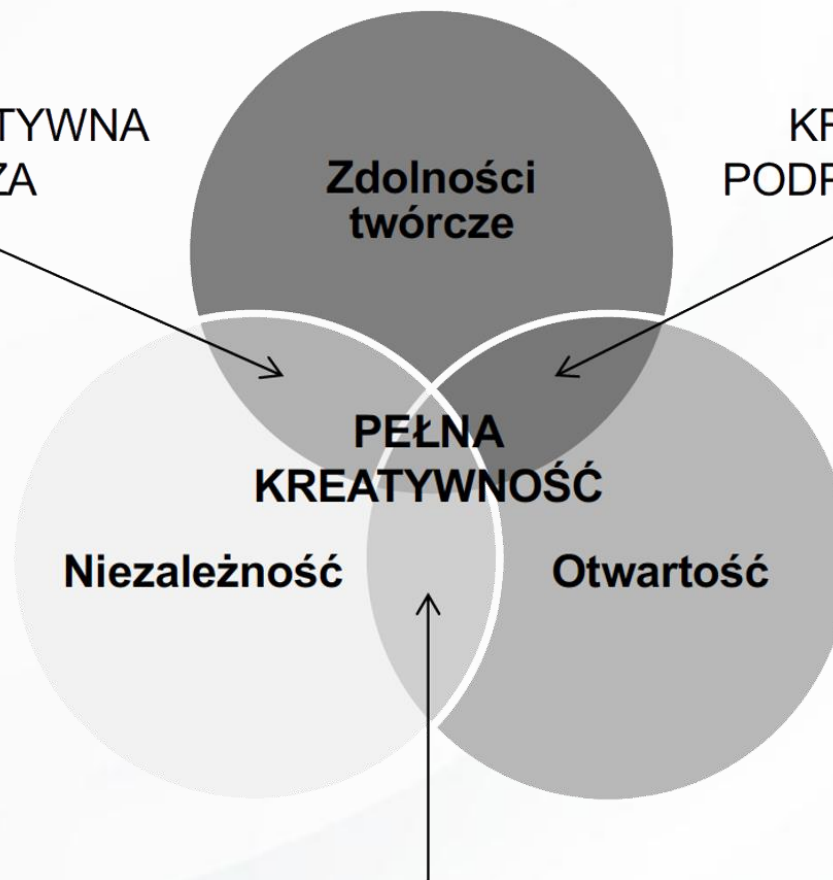
wytrwałość

tworzenie nowego



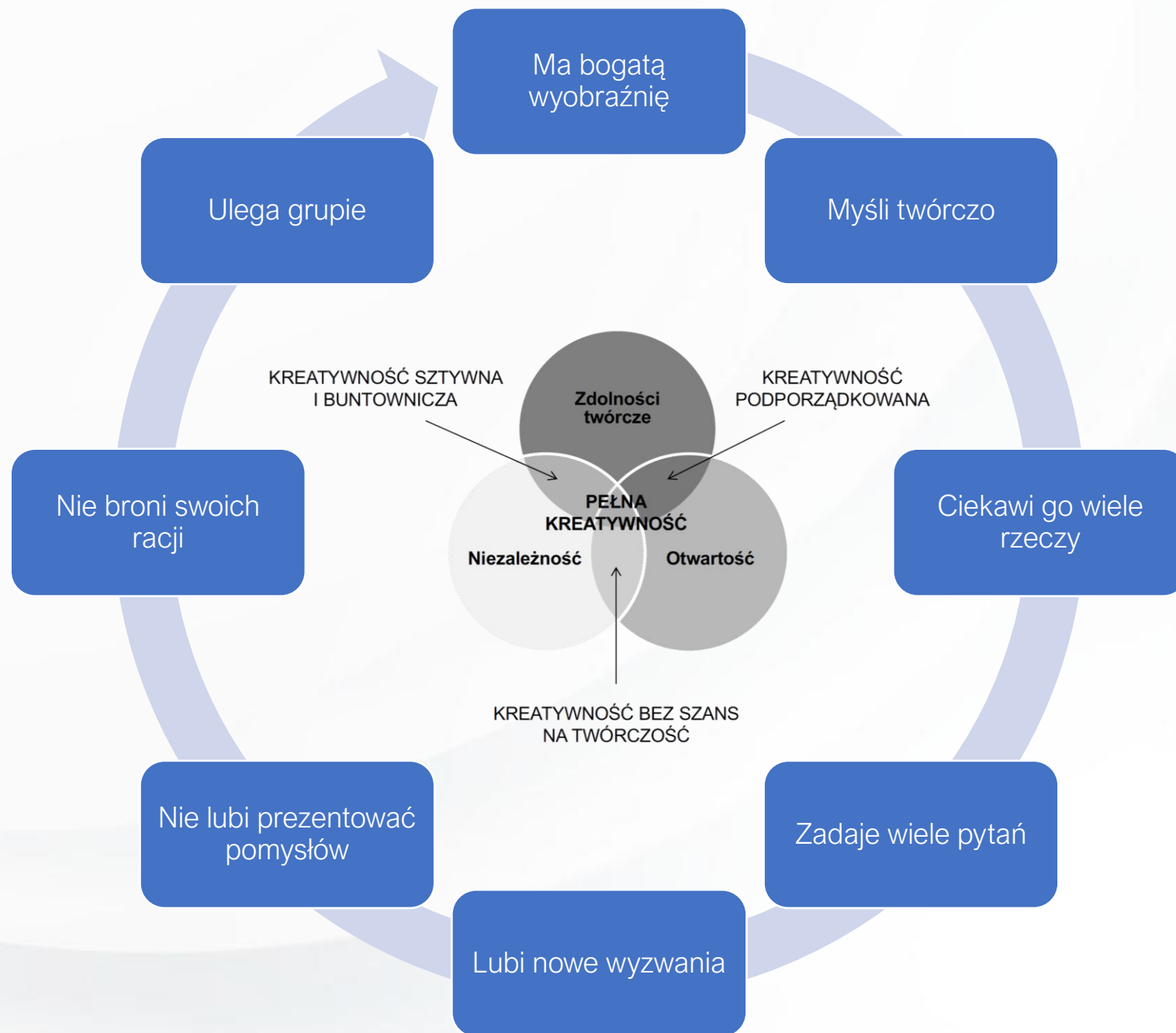
KREATYWNOŚĆ SZTYWNA
I BUNTOWNICZA

KREATYWNOŚĆ
PODPORZĄDKOWANA



KREATYWNOŚĆ BEZ SZANS
NA TWÓRCZOŚĆ

Karwowski, M., & Jankowska D. M. (2017). Four Faces of Creativity at School (p. 337-354).
In: R. A. Beghetto, J. C. Kaufman (Eds.), *Nurturing Creativity in the Classroom*, 2e. New York:
Cambridge University Press.



Kompetencje wielokulturowe to...

wiedza, umiejętności i postawy

akceptacja różnic kulturowych

tożsamość kulturowa

wrażliwość kulturowa

zainteresowanie innymi kulturami

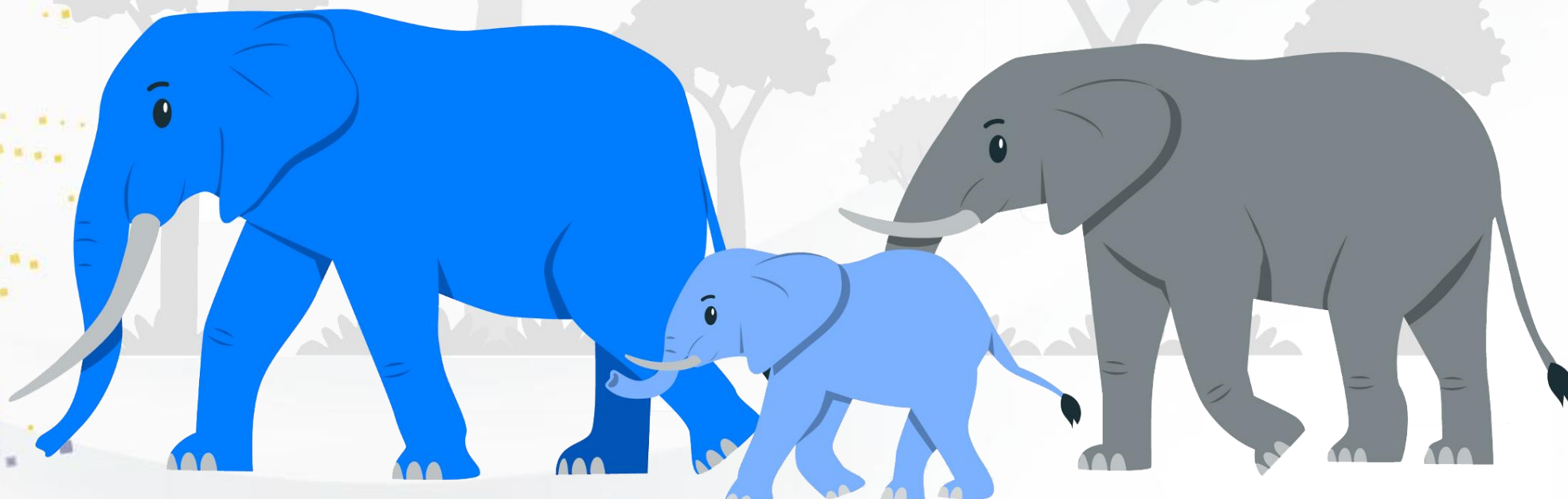
otwartość

umiejętności komunikacyjne

samoświadomość kulturowa



Buddyjska przypowieść o słoniach...



... i choć wszyscy mieli rację, wszyscy się mylili



Co nam daje wzmacnianie kompetencji wielokulturowych?

EDUKACJA
WIELOKULTUROWA



POPRAWA RELACJI
MIĘDZYGRUPOWYCH

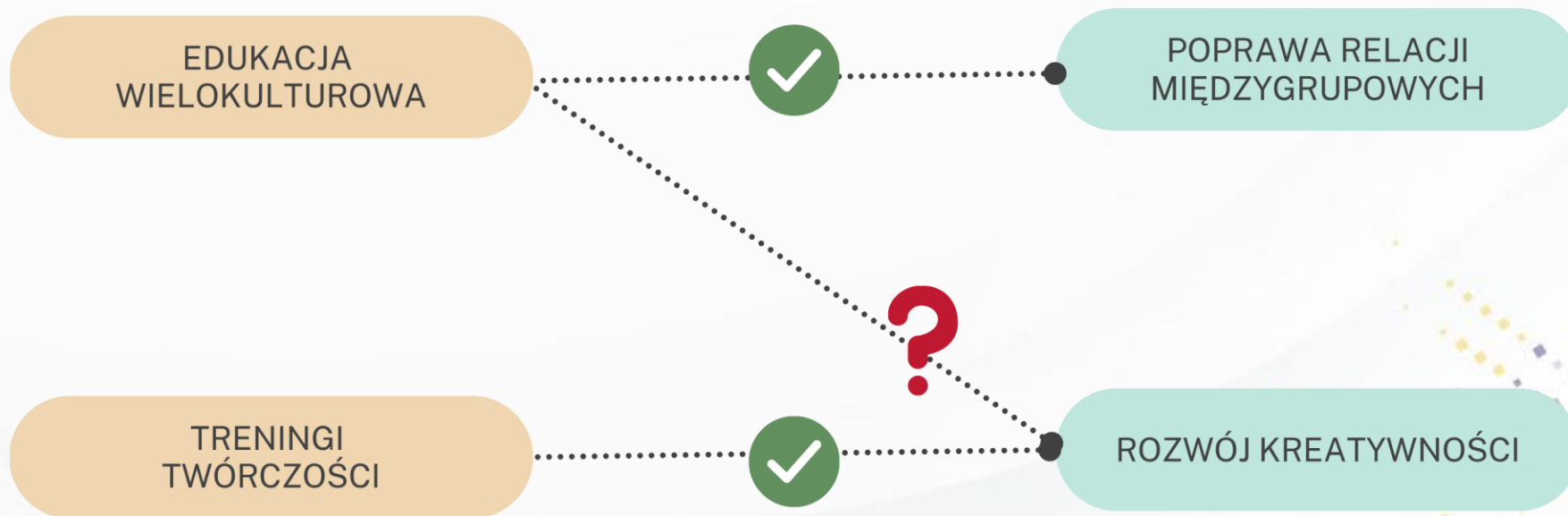
Czy kreatywność można efektywnie rozwijać i trenować?

TRENINGI
TWÓRCZOŚCI



ROZWÓJ KREATYWNOSCI

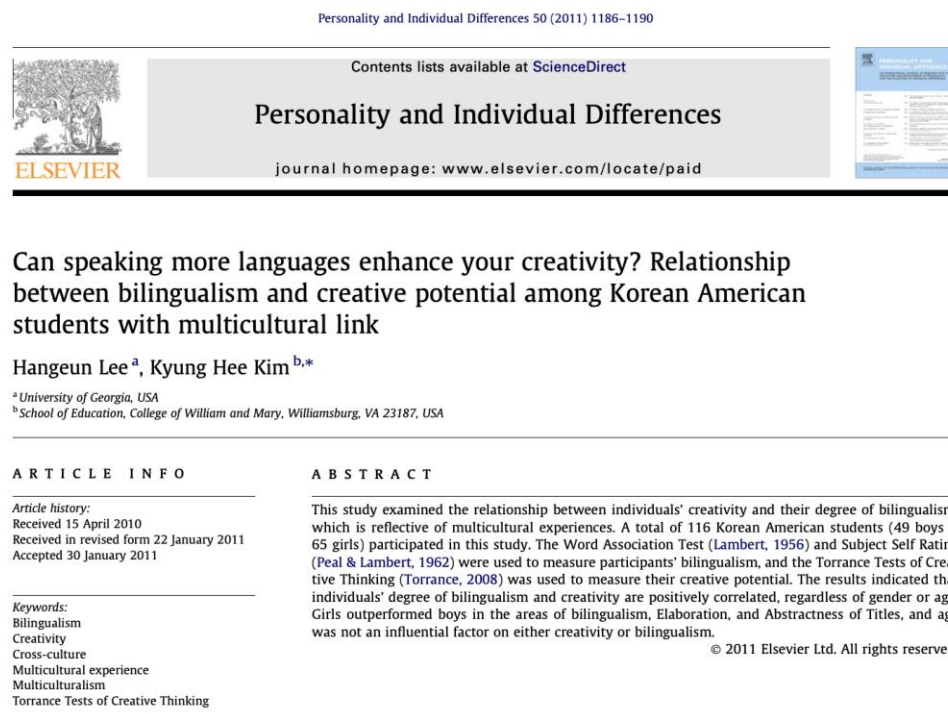
Czy dzięki wielokulturowości stajemy się bardziej kreatywni?



Doświadczenia wielokulturowości

Pozytywny związek między dwujęzycznością a kreatywnością, niezależnie od wieku czy płci.

DWUJĘZYCZNOŚĆ



Doświadczenia wielokulturowości

Pozytywny związek między wielokulturowymi doświadczeniami edukacyjnymi (ich przypominaniem) a kreatywnością.

EDUKACJA MIĘDZUKULTUROWA

Article

When in Rome . . . Learn Why the Romans Do What They Do: How Multicultural Learning Experiences Facilitate Creativity

Personality and Social
Psychology Bulletin
36(6) 731–741
© 2010 by the Society for Personality
and Social Psychology, Inc.
Reprints and permission:
sagepub.com/journalsPermissions.nav
DOI: 10.1177/0146167210367786
http://pspb.sagepub.com
SAGE

William W. Maddux¹, Hajo Adam¹, and Adam D. Galinsky²

Abstract

Research suggests that living in and adapting to foreign cultures facilitates creativity. The current research investigated whether one aspect of the adaptation process—multicultural learning—is a critical component of increased creativity. Experiments 1–3 found that recalling a multicultural learning experience: (a) facilitates idea flexibility (e.g., the ability to solve problems in multiple ways), (b) increases awareness of underlying connections and associations, and (c) helps overcome functional fixedness. Importantly, Experiments 2 and 3 specifically demonstrated that functional learning in a multicultural context (i.e., learning about the underlying meaning or function of behaviors in that context) is particularly important for facilitating creativity. Results showed that creativity was enhanced only when participants recalled a functional multicultural learning experience and only when participants had previously lived abroad. Overall, multicultural learning appears to be an important mechanism by which foreign living experiences lead to creative enhancement.

Keywords:

creativity, culture, adaptation, learning, living abroad

Received March 9, 2009; revision accepted November 14, 2009

Doświadczenia wielokulturowości

Pozytywny związek między doświadczeniem życia za granicą a kreatywnością.

ŻYCIE ZA GRANICĄ

Journal of Personality and Social Psychology
2009, Vol. 96, No. 5, 1047–1061

© 2009 American Psychological Association
0022-3514/09/\$12.00 DOI: 10.1037/a0014861

Cultural Borders and Mental Barriers: The Relationship Between Living Abroad and Creativity

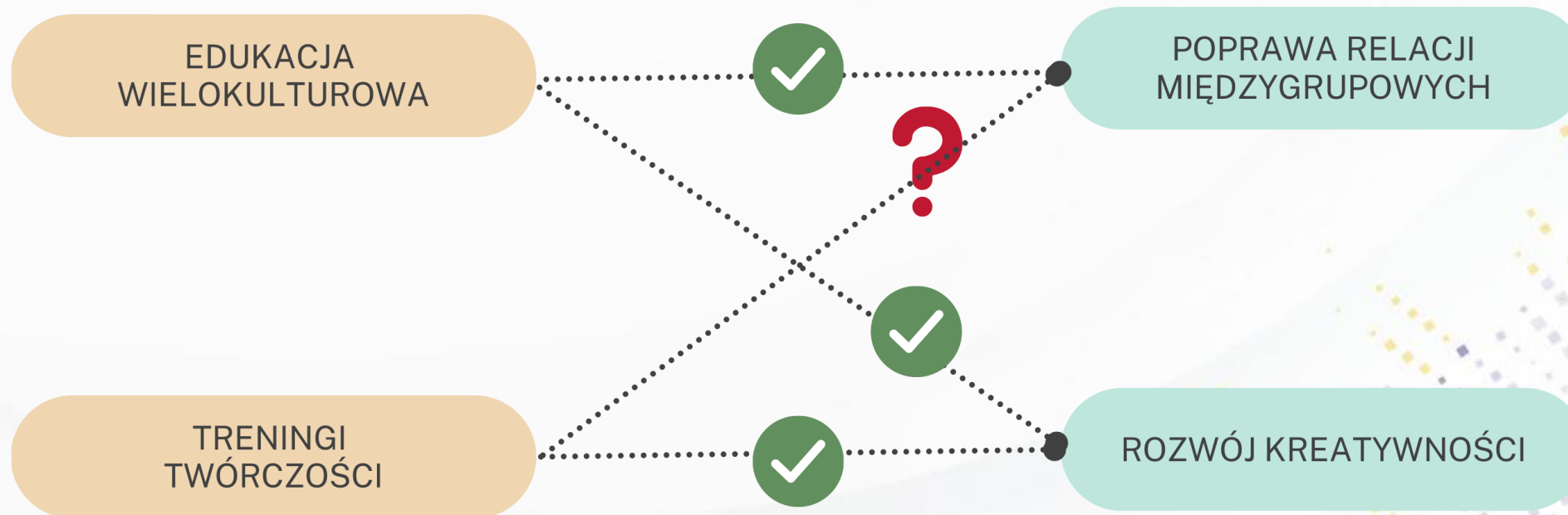
William W. Maddux
INSEAD

Adam D. Galinsky
Northwestern University

Despite abundant anecdotal evidence that creativity is associated with living in foreign countries, there is currently little empirical evidence for this relationship. Five studies employing a multimethod approach systematically explored the link between living abroad and creativity. Using both individual and dyadic creativity tasks, Studies 1 and 2 provided initial demonstrations that time spent living abroad (but not time spent traveling abroad) showed a positive relationship with creativity. Study 3 demonstrated that priming foreign living experiences temporarily enhanced creative tendencies for participants who had previously lived abroad. In Study 4, the degree to which individuals had adapted to different cultures while living abroad mediated the link between foreign living experience and creativity. Study 5 found that priming the experience of adapting to a foreign culture temporarily enhanced creativity for participants who had previously lived abroad. The relationship between living abroad and creativity was consistent across a number of creativity measures (including those measuring insight, association, and generation), as well as with masters of business administration and undergraduate samples, both in the United States and Europe, demonstrating the robustness of this phenomenon.

Keywords: creativity, culture, living abroad, cognition, negotiations

Czy rozwijając kreatywność wpływamy na relacje w grupie?



Rozwijanie kreatywności

Wzrost wrażliwości kulturowej może być następstwem rozwijania kreatywności.

TRENING KOMPAS KREATYWNOŚCI

Thinking Skills and Creativity 37 (2020) 100693

Contents lists available at [ScienceDirect](#)

 **Thinking Skills and Creativity**
journal homepage: www.elsevier.com/locate/tsc



On the benefits of thinking creatively: Why does creativity training strengthen intercultural sensitivity among children

Agata Groyecka^a, Aleksandra Gajda^b, Dorota M. Jankowska^b, Piotr Sorokowski^a, Karwowski Karwowski^{a,c,*}

^a Institute of Psychology, University of Wrocław, Dawida 1, 50-527, Wrocław, Poland
^b Maria Grzegorzewska University, Szczesliwicka 40, 02-353 Warsaw, Poland
^c Christian Theological Academy in Warsaw, Broniewskiego 48, Warsaw, 01-771, Poland

ARTICLE INFO

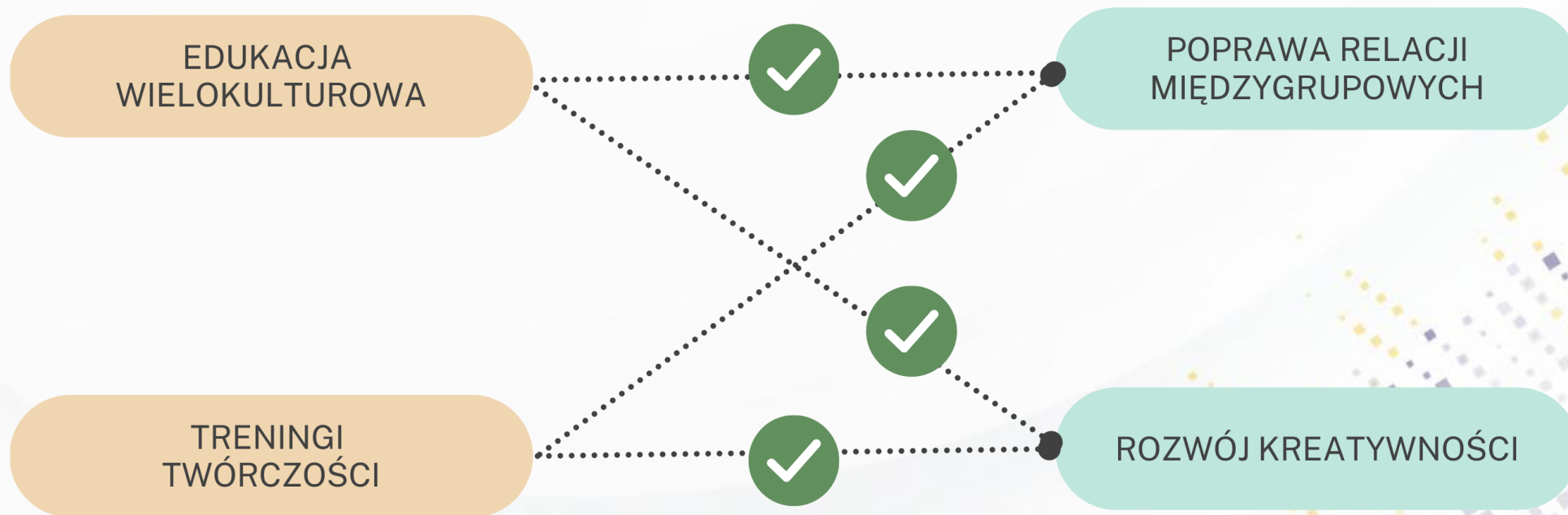
Keywords:
Intervention
Divergent thinking
Creative imagination
Intercultural sensitivity

ABSTRACT

Does an increase in creative thinking or imagination make people more sensitive toward others? To answer this question, this paper re-analyses data collected by [Dziedziejewicz et al. \(2014\)](#), who developed a creativity training oriented toward the development of intercultural competencies and creative abilities of school children. While the original study has shown that the intervention was effective in increasing both creative abilities and intercultural competencies, little is known about the exact mechanism of this influence. In this re-analysis, based on the raw data from the original study, we tested two empirical models. The first hypothesized that the increase in creativity mediated the effect of the training on intercultural sensitivity, and the second examined the mediating effect of the growth of intercultural sensitivity on creative abilities. While both models demonstrated mediation effects, the increase in creative abilities – specifically originality of thinking and creative imagination – fully mediated the effect of the group (control versus experimental) on the increase in intercultural sensitivity. We discuss theoretical and practical implications of these findings.



Źródło takiej synergii korzyści ?



PEDAGOGIKA
TWÓRCZOŚCI

OTWARTOŚĆ

CIEKAWOŚĆ

ELASTYCZNOŚĆ

UWAŻNOŚĆ

WRAŻLIWOŚĆ

WSPÓŁDZIAŁANIE

EDUKACJA
WIELOKULTUROWA



KOMPAS KREATYWNOŚCI

Program rozwijania kreatywności
i kompetencji wielokulturowych

Różnorodność kulturowa

jest jednym
z głównych
atributów
współczesnego świata

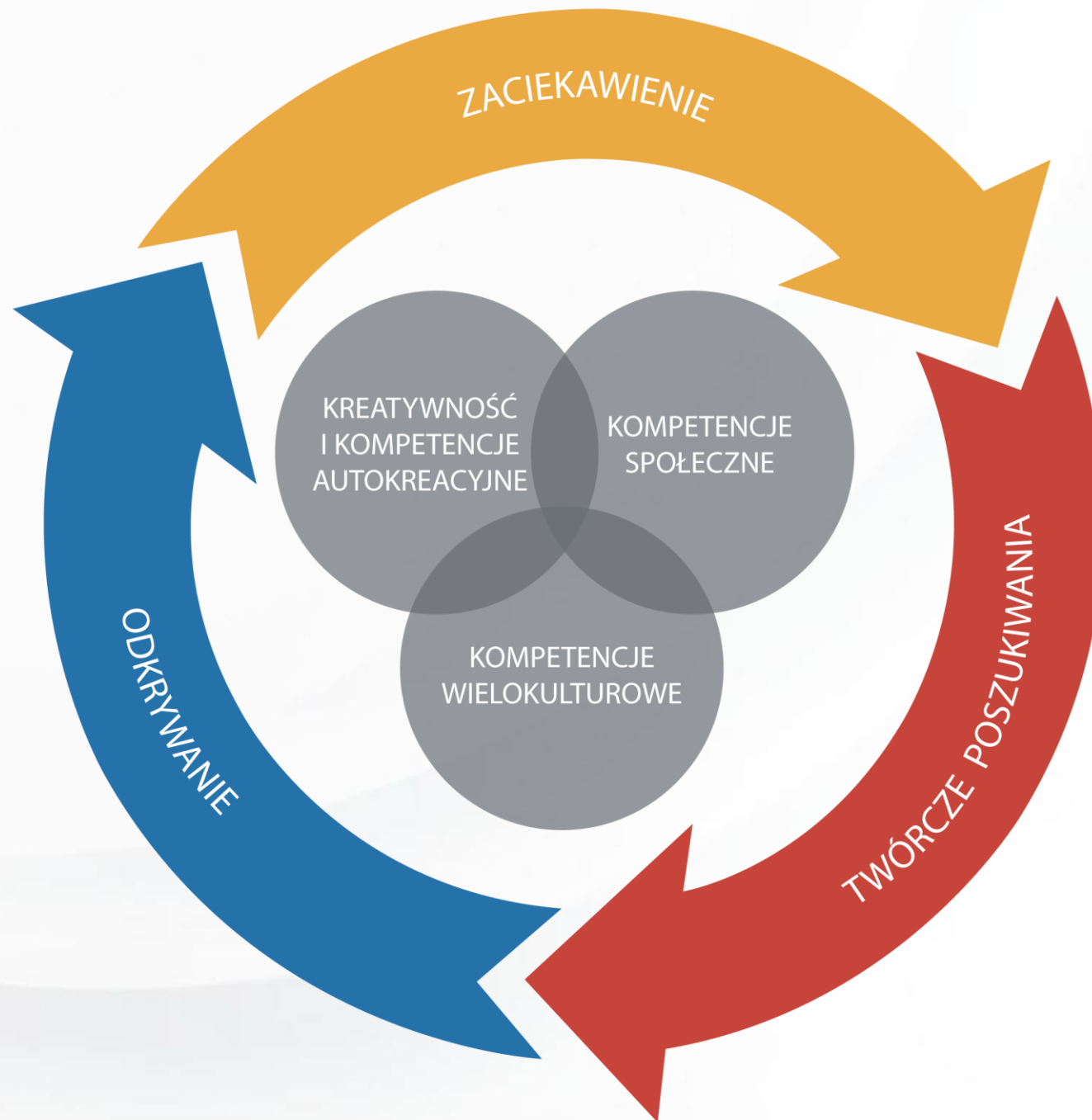
jest jednym
z największych
wyzwań, z jakimi
przychodzi nam się
współcześnie mierzyć

JAK **SPROSTAĆ WYZWANIOM** ZWIĄZANYM
Z RÓŻNORODNOŚCIĄ KULTUROWĄ
I **UCZYNIĆ Z NICH SZANSE**?





TWÓRCZE WYKORZYSTANIE MOŻLIWOŚCI
TKWIĄCYCH W RÓŻNORODNOŚCI KULTUROWEJ ŚWIATA



CELE PROGRAMU

1. Rozwijanie kreatywności

- odkrywania, formułowania i redefiniowania problemów wymagających twórczego działania,
- myślenia dywergencyjnego (płynności, giętkości, oryginalności i elaboracji),
- operacji myślenia twórczego (skojarzeń, analogii, abstrahowania, metaforyzowania, dedukcji, transformowania),
- zdolności wyobrażeniowych (obrazowości, oryginalności i transformatywności tworzonych wyobrażeń),
- otwartości, ciekawości poznawczej oraz umiejętności stawiania pytań,
- niezależności,
- motywacji wewnętrznej i wytrwałości w twórczych działaniach.

2. Rozwijanie kompetencji autokreacyjnych

- wiedzy na temat istoty i potrzeby kreatywności,
- umiejętności oceniania twórczych idei i zarządzania procesem twórczym,
- pozytywnego wartościowania kreatywności,
- odwagi tworzenia,
- przekonania o własnych możliwościach twórczych.

CELE PROGRAMU

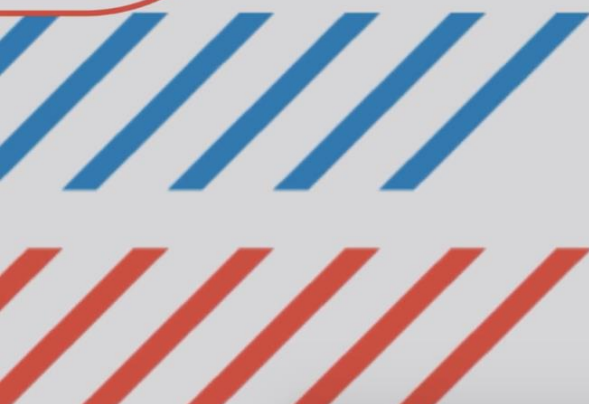
3. Rozwijanie kompetencji wielokulturowych

- wiedzy o swoim kraju, innych krajach i kręgach kulturowych,
- tożsamości narodowej i regionalnej,
- zainteresowania innymi kulturami,
- tolerancji wobec odmienności kulturowej,
- świadomości kulturowej.

4. Rozwijanie kompetencji społecznych

- umiejętności pracy w zespole,
- umiejętności wyrażania własnych myśli i emocji,
- umiejętności przestrzegania zasad i norm obowiązujących w grupie,
- dyskutowania i negocjowania.





KOMPAS
KREATYWNOSC



NA CZYM POLEGA AKCEPTACJA?



NO TAK, ALE...

...NIE LUBIĘ
WIELOKULTUROWOŚCI

...WOLAŁAM, JAK BYŁO
WCZEŚNIEJ

...LEPIEJ. BYŁOBY BEZ TEGO

...CZEMU ONI NIE WRÓCĄ DO
SIEBIE?

POLSKA STAJE SIĘ
WIELOKULTUROWA

NO TAK

DZIĘKUJEMY

dmjankowska@aps.edu.pl

agajda@aps.edu.pl





Dziękujemy za uwagę

Krajowe Biuro eTwinning
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Al. Jerozolimskie 142 A
02-305 Warszawa
Tel.: +48 22 46 31 4



etwinning@frse.org.pl



eTwinning Polska



eTwinning Polska



eTwinning Polska



@eTwinningPolska

